

UNIDADE 5 :

FERRAMENTAS PARA A PUBLICACIÓN E DIFUSIÓN DE INFORMACIÓN.

WEB 2.0

1. A WEB 2.0

- 1.1 Que entendemos por Web 2.0
- 1.2 Principais utilidades e servizos

2. AS WIKIS

- 2.1 Que é unha Wiki
- 2.2 A Wikipedia
- 2.3 Como crear e configurar unha Wiki

3. OS WEBLOGS OU BLOGS

- 3.1 Concepto. Elementos. Variantes: fotoblogs, videoblogs, ...
- 3.2 Como crear e configurar un Blog

4. A SINDICACIÓN DE CONTIDOS

- 4.1 A Sindicación ou Redifusión. RSS, Agregadores, Podcast, Marcadores, ...
- 4.2 Como syndicar contidos ou subscribirse
- 4.3 Subscribirse con navegadores

5. REDES SOCIAIS

- 5.1 As Redes sociais e o Mundo empresarial
- 5.2 Características principais
- 5.3 Un pouco de Historia
- 5.4 Rexistrarse e crear un grupo nunha Rede Social
  - 5.4.1 Protexe a túa identidade
  - 5.4.2 Como rexistrarse e crear un grupo

6. APLICACIÓNS EN LIÑA

- 6.1 Concepto. Aplicacións máis utilizadas
- 6.2 Google Maps. Xeolocalización
- 6.3 Google Docs. Documentos, follas de cálculo, presentacións, ...

1. A WEB 2.0

1.1 Que entendemos por Web 2.0

O termo **Web 2.0** foi acuñado por Tim O'Reilly en 2004 para referirse a unha segunda xeración na historia da Web baseada en comunidades de usuarios e unha gama especial de servizos, como as redes sociais, os blogs, os wikis ou as folcsonomías, que fomentan a colaboración e o intercambio áxil de información entre os usuarios.

O concepto orixinal do contexto, chamado Web 1.0, eran páxinas estáticas HTML que non eran actualizadas frecuentemente. O éxito das punto-com dependía de webs máis dinámicas (a veces chamadas Web 1.5) onde os “Sistemas de xestión de contidos” (Content Management System en inglés, abreviado CMS) servían páxinas HTML dinámicas creadas ó azar dende unha actualizada base de datos. En ambos sentidos, o conseguir hits (visitas) e a estética visual eran considerados como uns factores moi importantes.

Os propulsores da aproximación á Web 2.0 creen que o uso da web está orientado á interacción e redes sociais, que poden servir contido que explota os efectos das redes creando ou non webs interactivas e visuais. É dicir, os sitios Web 2.0 actúan máis como puntos de encontro ou webs dependentes de usuarios, que como webs tradicionais.

En xeral, cando mencionamos o termo Web 2.0, referímonos a unha serie de aplicacións e páxinas de Internet que utilizan a intelixencia colectiva para proporcionar servizos interactivos en rede dando ao usuario o control dos seus datos.

Así, podemos entender como 2.0: **todas aquelas utilidades e servizos de Internet que se sustentan nunha base de datos, a cal pode ser modificada polos usuarios do servizo, tanto no seu contido** (engadindo, cambiando ou borrando información ou asociando datos á información existente), **como na forma de presentalos.**

1.1 Principais utilidades e servizos

- **Wiki:** Edición de sitios e páxinas web por diversas persoas de forma colaborativa.
- **Weblog** (do inglés *web* + *log*), **blog**, **bitácora** ou **blogue** : Páxinas web que funcionan a modo de diario persoal. **Fotoblog** e **Videoblog**: os usuarios aportan as súas fotografías ou vídeos.
- **RSS:** Servizo de subscrición, busca e consultas de noticias de todo tipo.
- **Podcast:** Rede de difusión de noticias en formato sonoro.
- **Redes sociais:** tipo de aplicación web que serve para conectar a las persoas cos seus amigos e facer novos amigos no proceso.
- **P2P:** Redes entre iguais, redes punto a punto.
- **Aplicacións en liña:** Programas que se poden utilizar e executar directamente dende o sitio web onde se encontren aloxadas, sen necesidade de instalalas no ordenador, aforrando espazo no disco duro.

2. AS WIKIS

2.1 Que é unha Wiki

Un **Wiki**, ou unha Wiki, é un sitio web no que as súas páxinas web poden ser editadas por múltiples voluntarios a través do navegador web. Os usuarios poden crear, modificar ou borrar un mesmo texto que comparten. Os textos ou "páxinas wiki" teñen títulos únicos. Se se escribe o título de unha "páxina-wiki" en algún lugar da wiki, esta palabra convertese nun "enlace web" (ou "link") á páxina web. Por exemplo, en unha páxina sobre "alpinismo" pode haber unha palabra como "piolet" ou "brújula" que estea marcada como palabra pertencente a un título de páxina wiki.

A maior parte das implementacións de wikis indican no URL da páxina o propio título da páxina wiki (en Wikipedia ocorre así: <http://es.wikipedia.org/wiki/Alpinismo>), facilitando o uso e comprensibilidade do link fora do propio sitio web. Ademais, isto permite formar en moitas ocasións unha coherencia terminolóxica, xerando unha ordenación natural do contido.

A maior parte dos wikis actuais conservan un historial de cambios que permite recuperar facilmente calquera estado anterior e ver quen fixo cada cambio, o cal facilita enormemente o mantemento conxunto e o control de usuarios destructivos. Habitualmente, sen necesidade de unha revisión previa, actualízase o contido que mostra a páxina wiki editada.

Wiki ven do termo **WikiWiki** que significa "rápido" en hawaiano. O primeiro WikiWikiWeb foi creado por Ward Cunningham, quen inventou e nomeou o concepto do wiki, facendo a primeira implementación nun servidor WikiWiki.

Aínda que existen moitas outras aplicacións máis próximas á coordinación de informacións e accións ou á posta en común de coñecementos dentro de grupos, a aplicación de maior peso e á que lle debe a súa maior fama ata o momento, foi a creación de enciclopedias colaborativas, xénero ao que pertence a Wikipedia.

2.2 A Wikipedia

Wikipedia é un proxecto da Fundación Wikimedia (unha organización sen ánimo de lucro) para construír unha enciclopedia libre e políglota. O seu nome é a combinación das palabras wiki e enciclopedia. Os máis de 11 millóns de artigos de Wikipedia (2,6 millóns en inglés) foron redactados colaborativamente por voluntarios de todo o mundo, e practicamente todos poden ser editados por calquera persoa que poda acceder a Wikipedia. Lanzada en xaneiro do 2001 por Jimmy Wales e Larry Sanger, é actualmente a maior e máis popular obra de consulta en Internet.

Dende a súa concepción, Wikipedia non só gañou en popularidade senón que o seu éxito propiciou a aparición de proxectos irmáns. Existe, sen embargo, controversia sobre a súa fiabilidade. Neste sentido, a revista científica Nature declarou que a Wikipedia en inglés era case tan exacta como a Encyclopaedia Britannica en artigos científicos.

O lema de Wikipedia é «Unha enciclopedia libre que todos podemos editar», e, segundo palabras do seu cofundador Jimmy Wales, o proxecto constitúe «un esforzo para crear e

distribuír unha enciclopedia libre, da máis alta calidade posible, a cada persoa do planeta, no seu idioma», para lograr «un mundo no que cada persoa do planeta teña acceso libre á suma de todo o saber da humanidade». Desenvolveuse no sitio web Wikipedia.org facendo uso dun software wiki. Wales pretende que Wikipedia alcance á “Britannica” ou a supere en calidade, e que se leve a formato impreso.

Existen tres características esenciais do proxecto Wikipedia que definen conxuntamente a súa función na web:

- É unha enciclopedia, entendida como un soporte que permite a recompilación, o almacenamento e a transmisión da información de xeito estruturado.
- É unha wiki, polo que, con pequenas excepcións, pode ser editada por calquera.
- É un contido aberto e utiliza a licenza GFDL.

Existen ou existiron moitos outros proxectos de enciclopedia en Internet, sen embargo ningún ha contado co éxito de Wikipedia.

2.3 Como crear e configurar unha Wiki

Unha **Wiki** é un servidor de software que utiliza un motor Wiki, o cal permite a calquera usuario acceder, contribuír ou modificar libremente o contido dunha web dende a comodidade do seu navegador.

Veremos a continuación as características de 10 dos mellores motores Wiki que existen para desenvolver a túa propia Wiki :

MediaWiki:

Paquete de software wiki gratuíto escrito en PHP, orixinalmente feito para usarse en Wikipedia. Actualmente é utilizado en varios proxectos de Wikimedia, a fundación sen fines de lucro, e moitos outros wikis, incluíndo o de MediaWiki.

JSPWiki

Motor Wiki de propiedades ricas e expansible construído en base aos compoñentes estándares J2EE (Java, servlets, JSP).

MoinMoin

Motor Wiki avanzado bastante fácil de utilizar, escrito en Python cunha gran comunidade de usuarios.

PmWiki

Sistema baseado en wiki para a creación colaborativa e o mantemento de sitios web.

TikiWiki

Tratase dun sistema de administración de contidos.

Wacko Wiki

É un motor Wiki lixeiro e moi útil.

DokuWiki

Un Wiki dócil, fácil de utilizar, orientado máis que nada á creación de documentación de calquera tipo. Ten unha sintaxe simple pero poderosa que se asegura de que os arquivos de información se manteñan lexibles e facilita a creación de textos estruturados. Toda a información é almacenada en arquivos de texto planos, non se requiren bases de datos.

XWiki

Wiki de empresa, con moitas propiedades que se necesitan para o uso profesional. É tamén unha aplicación Wiki que permite a creación de aplicacións dentro da interface Wiki. Está escrito en Java e utiliza un sistema de base de datos tipo MySQL.

VQWiki

Tamén coñecido como “Very Quick Wiki”, é un software de servidor Wiki escrito utilizando tecnoloxía JSPs e Java Servlet.

WikkaWiki

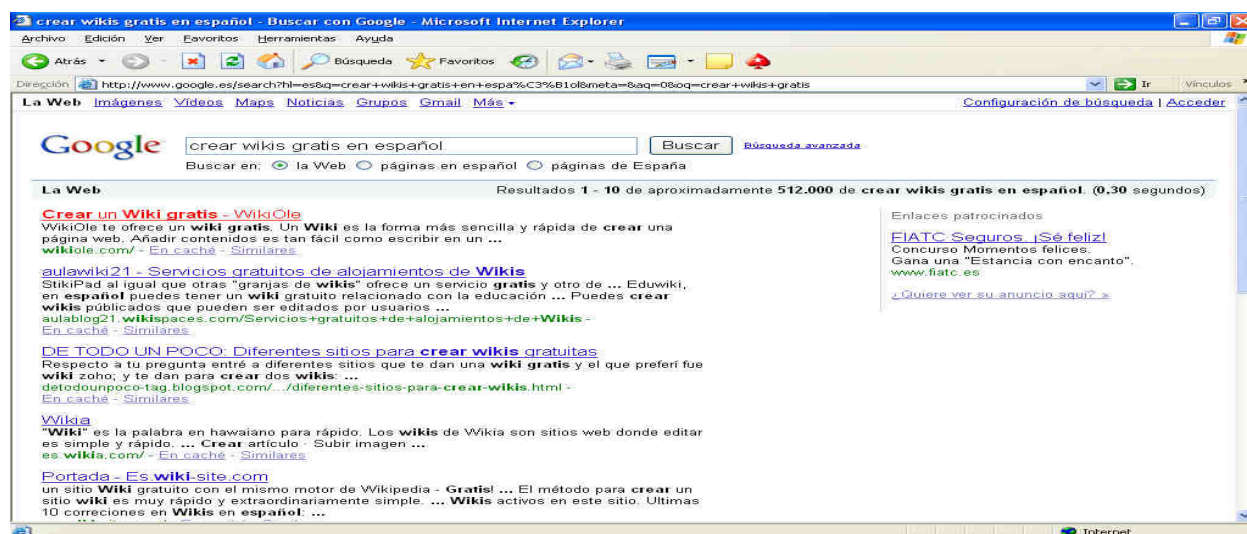
Motor Wiki flexible, dócil e estándar escrito en PHP, que utiliza MySQL para almacenar páxinas. Elaborado en base a WakkaWikki, está deseñado para ter velocidade e seguridade.

Para crear unha wiki cun motor wiki, tes que ter uns coñecementos básicos de informática. Se desexas intentalo, só tes que poñer o nome do motor nun buscador de internet, ir a súa páxina web e ler os pasos a seguir para conseguir o motor e utilizalo.

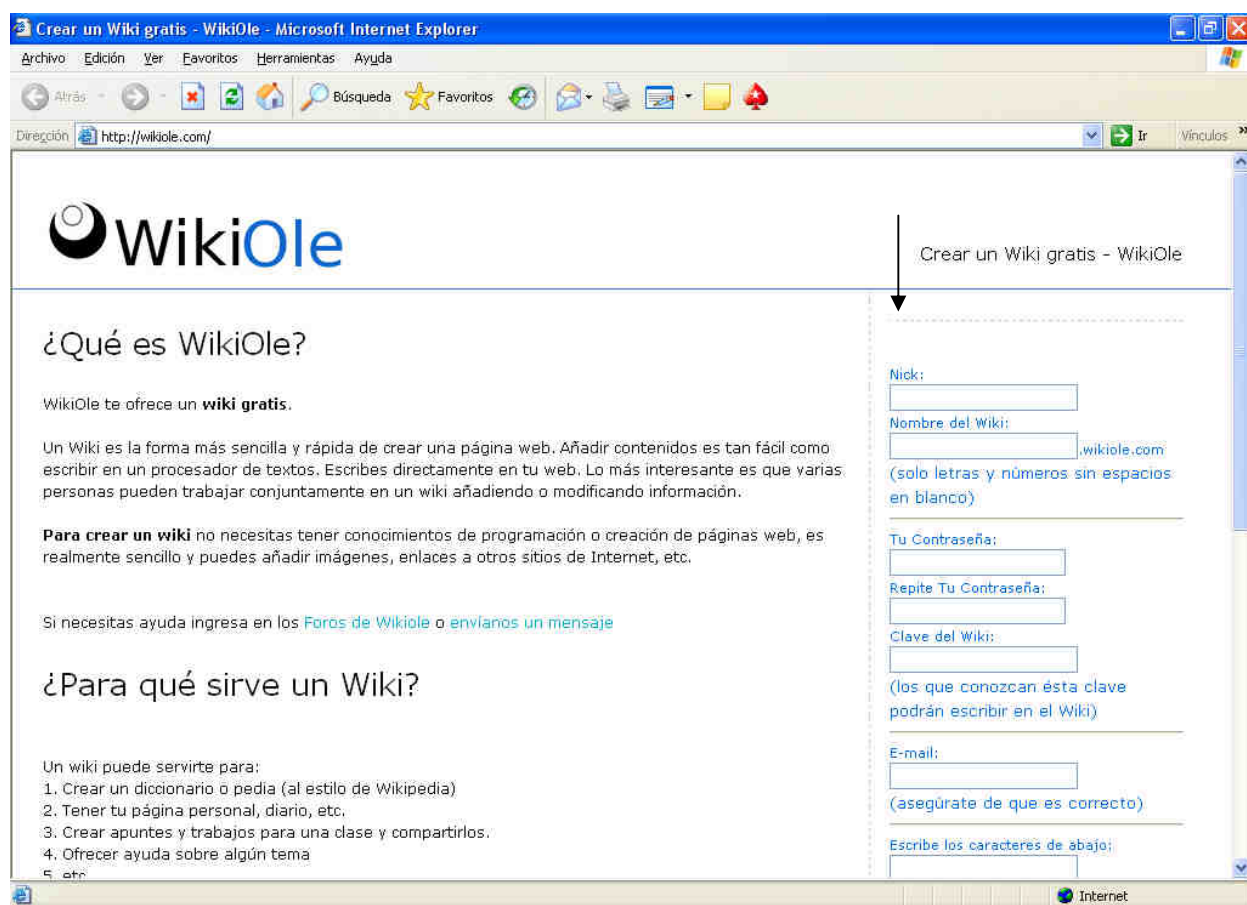
Pero, para iniciarse e entender o concepto de wiki, pódense crear wikis de xeito máis sinxelo dende páxinas web que podemos encontrar en Internet.

Vexamos un exemplo :

Abrimos o Google e buscamos: “Crear wikis gratis en español”.

Vemos que o primeiro ligazón xa nos pode server: WikiOle.com

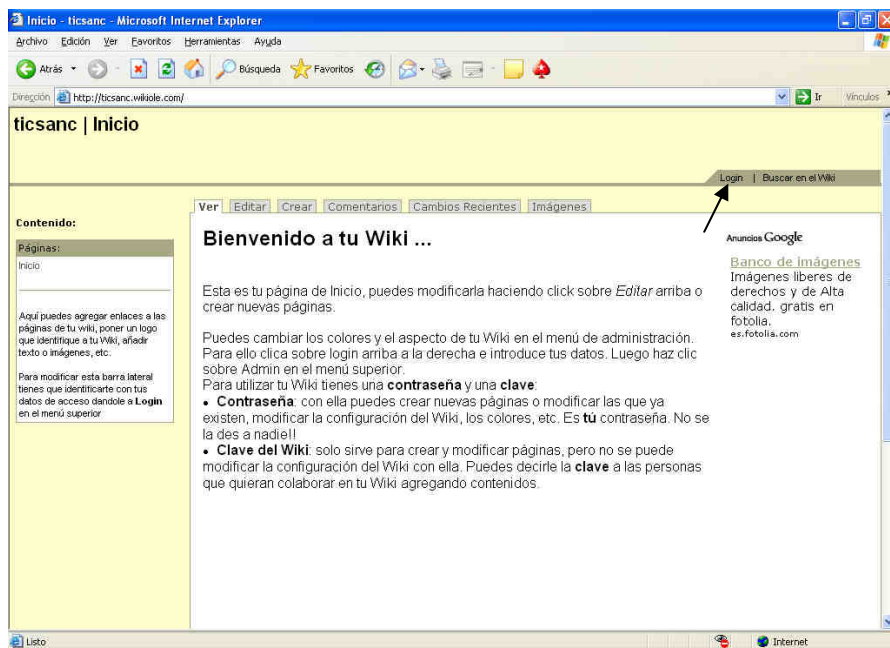

© WikiOle es un sitio de Webgenio

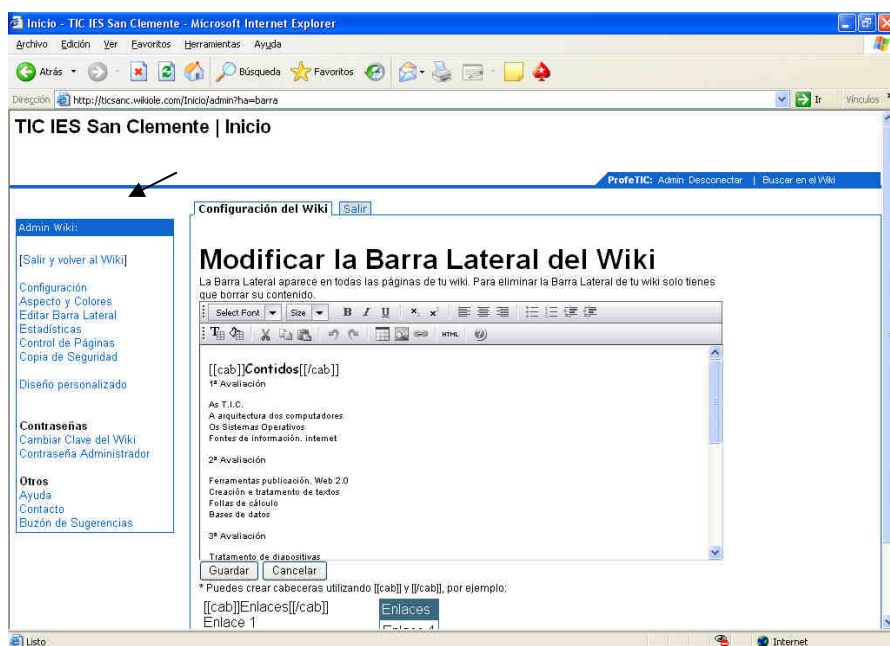

Simplemente cubrindo os datos que nos pide á dereita xa nos crea unha pequena wiki para falar dun tema específico ou compartir apuntes de clase e traballos. Ningún dos datos é persoal e o e-mail pódese crear gratuíto (podes ver como crealo no apartado 3.2).

Cando teñas creado o Wiki podes personalizalo facilmente no panel de administración:

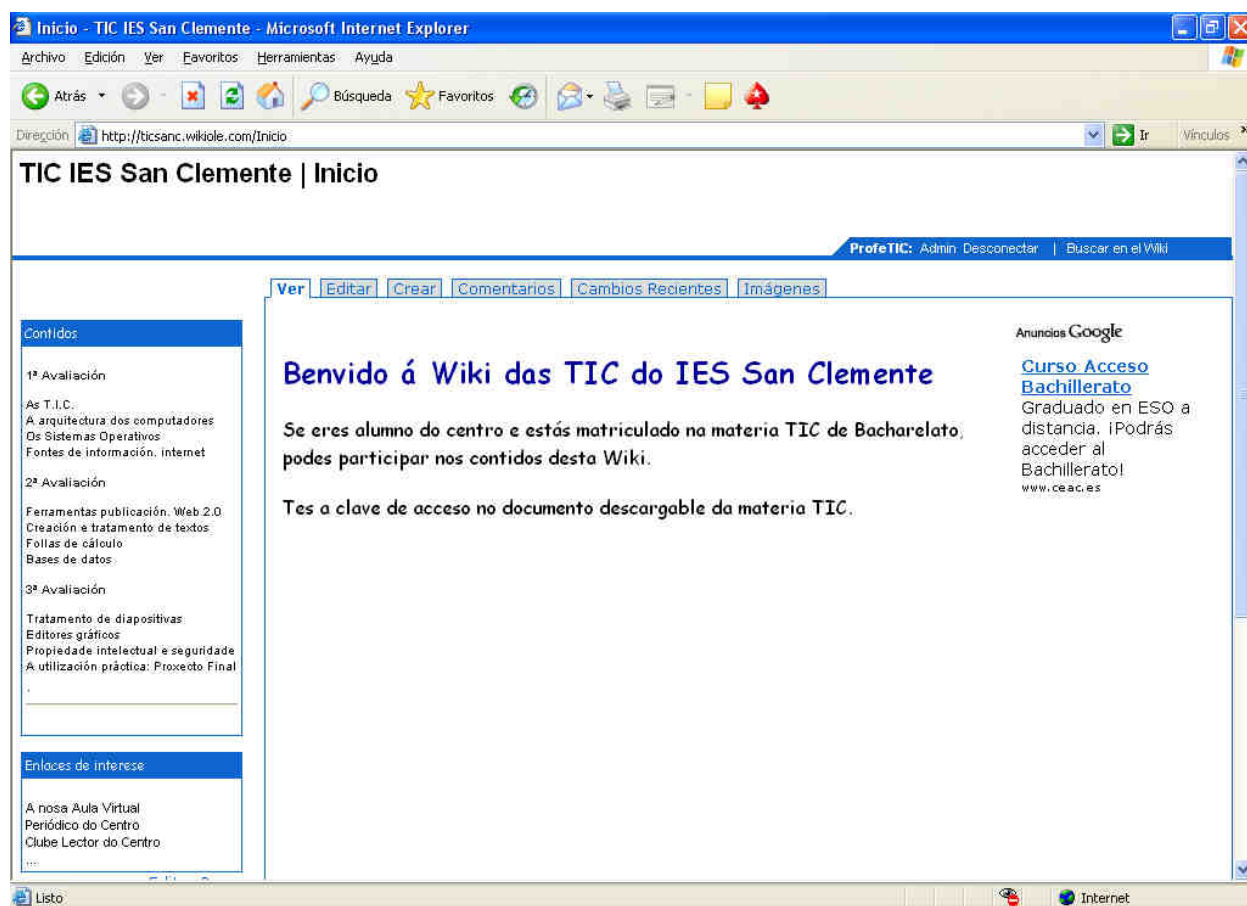

É importante que configures ben o teu wiki: ponlle un título adecuado, unha descrición que teña que ver co contido e etiquetas para que se indexe máis facilmente nos buscadores. Este proceso é simple, só basta con premer sobre “Login”, ingresar a túa conta de administrador, premer “Editar Barra” debaixo da barra lateral e manexar as opcións de configuración:

Por exemplo podes modificar a cabeceira, seleccionando un deseño pre-determinado, agregando uno a partir de unha URL (é fácil só basta con subir unha foto a “Subir Imágenes” e obter a URL) ou subindo un debuxo dende o disco duro. Tamén é posible modificar os cores xerais do fondo o da cabeceira.

Vexamos como quedaría a nosa Wiki despois de facer unhas pequenas modificacións na configuración:

A partir de este intre, para entrar nesta wiki soamente temos que abrir o navegador e poñer o noso enderezo wiki: **<http://ticsanc.wikiole.com/>**

A clave para participar nos contidos desta wiki é: **alumnado**

Estes sitios web de creación de wikis, que podemos encontrar en Internet, ofrécennos unha interesante alternativa e, aínda que moitas están en fase Beta, xa se poden ver bos traballos de algunhas Wikis que veñen como exemplos nos propios sitios web.

3. OS WEBLOGS OU BLOGS

3.1 Concepto. Elementos. Variantes: fotoblogs, videoblogs, ...

Un **Weblog**, do inglés *web* + *log* (diario), **blog**, **bitácora** ou **blogue** é unha páxina web onde hai mensaxes ou publicacións ordenadas cronoloxicamente escritas por unha ou varias persoas, chamados webloggers, sobre un tema en particular a modo de diario on-line.

Unha das primeiras páxinas web foi un weblog onde Tim Berners-Lee, un dos pais de internet, publicaba un pequeno comentario das novas páxinas webs que ían aparecendo. Aínda así, non se pode falar de weblogs até o ano 1997, que foi cando Jorn Barger inventou o termo *weblog*.

Coa saída dos novos servizos como **Blogger** ou **Pitas** o número de weblogs aumentou moito. Non se sabe con certeza cal é o número total de weblogs existentes, sobre todo a partir dos anos 2002, 2003 e 2004 que foron os anos onde houbo un "estourido" de weblogs. Xa no principio do ano 2004 calculábanse o seu número en máis de 8 millóns.

Existen unha serie de elementos comúns a todos os weblogs:

Comentarios: Mediante un formulario permítese, a outros usuarios da web, engadir comentarios a cada entrada, podéndose xerar un debate sobre os seus contidos, ademais de calquera outra información.

Ligazóns: Unha particularidade que diferencia aos weblogs dos sitios de noticias é que as anotacións solen incluír múltiples ligazóns a outras páxinas web (non necesariamente weblogs) como referencias ou para ampliar a información agregada. E, ademais, a presenza de (entre outros):

- Unha ligazón permanente (**permalinks**) en cada anotación, para que calquera poda citala.
- Un arquivo das anotacións anteriores.
- Unha lista de ligazóns a outros weblogs seleccionados ou recomendados polos autores, denominada habitualmente **blogroll**.

Ligazóns inversas ou *trackback*: En algúns casos as anotacións ou historias permiten que se lles faga *trackback*, un "enlace inverso" (ou "retroenlace") que permite, sobre todo, saber que alguén enlazou a nosa entrada, e avisar a outro weblog que estamos citando una das súas entradas ou que se publicou un artigo relacionado. O normal é que todos os *trackbacks* aparezan automaticamente a continuación da historia, xunto cos comentarios, pero non sempre é así.

Fotografías e vídeos: Algunhas variantes de weblogs son os **fotoblogs**, onde os webloggers publican imaxes, os vlogs ou **videoblogs**, onde os webloggers publican vídeos, os **audioblogs**, onde os webloggers publican gravacións sonoras, e os **moblogs**, onde os webloggers publican dende un teléfono móbil. O autor dun blog pode inclinarse por máis dunha destas variantes.

Redifusión: Outra característica dos weblogs é a multiplicidade de formatos nos que se publican. Aparte de HTML, solen incluír algún medio para redifundilos, é dicir, para poder lelos

mediante un programa que poda incluír datos procedentes de moitos medios diferentes. Xeralmente, para a redifusión, úsanse fontes web en formato **RSS** ou **Atom**.

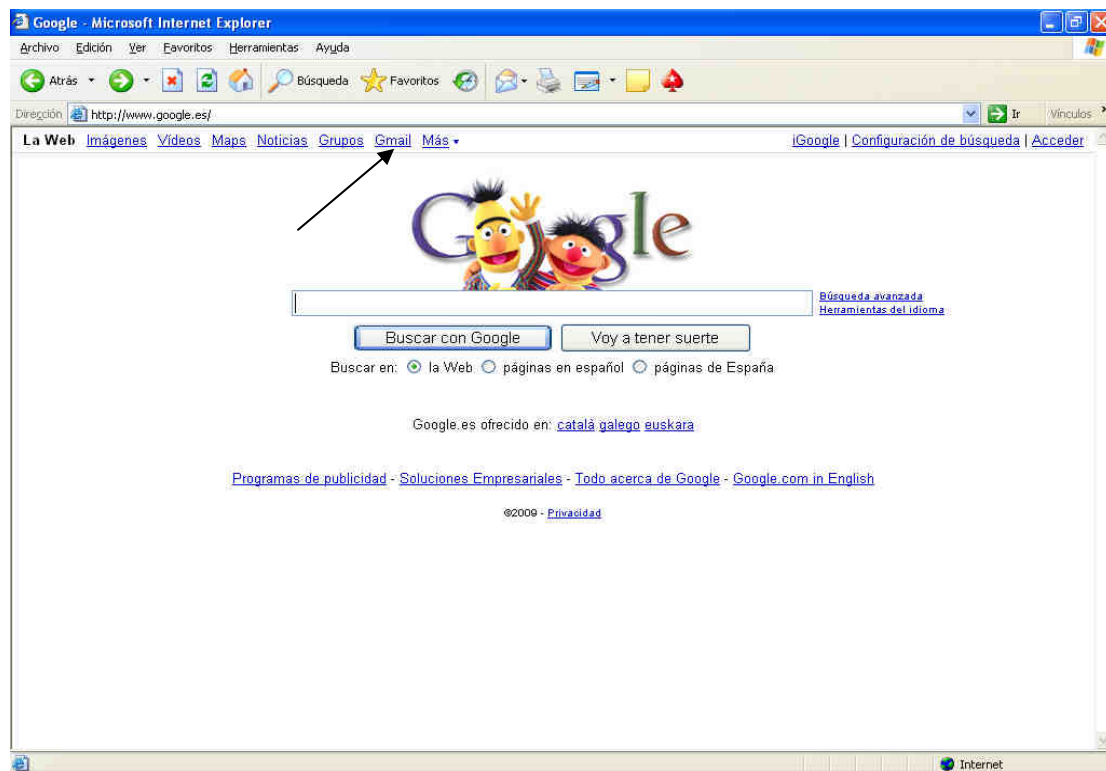
Un aspecto importante dos weblogs é a súa interactividade, especialmente en comparación a páxinas web tradicionais. Dado que se actualizan frecuentemente e permiten aos visitantes responder ás entradas, os blogs funcionan a miúdo como ferramentas sociais, para coñecer a persoas que se dedican a temas similares; co cal en moitas ocasións chegan a ser considerados como unha comunidade.

Crear e manter un weblog non é difícil, posto que hoxe en día existe unha grande cantidade de ferramentas gratuítas para levar weblogs. Moitas permiten, sen ter coñecementos técnicos, administrar todo o weblog, escribir, editar e borrar as publicacións, moderar os comentarios dos lectores, etc. As ferramentas máis coñecidas deste tipo son **Movable Type**, **Textpattern** e **Greymatter**. Tamén hai páxinas on-line que permiten facer todo isto sen necesidade de baixar nada. As ferramentas on-line máis coñecidas son **Blogger**, **TypePad** e **Pitas**. Vexamos un exemplo no seguinte apartado.

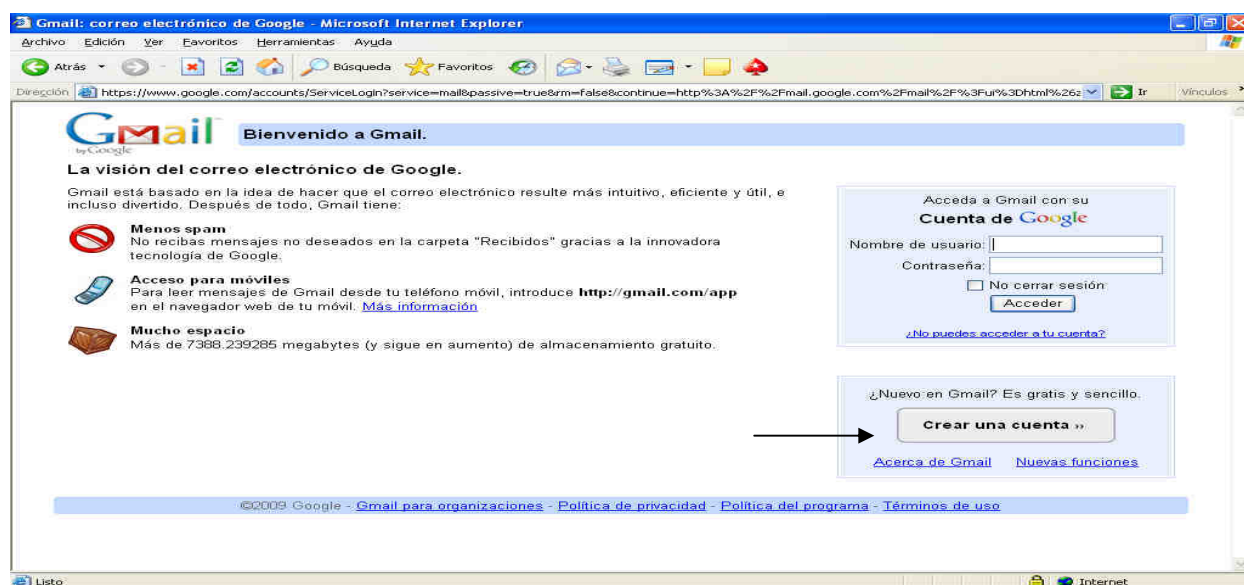
3.2 Como crear e configurar un Blog

Utilizaremos unha das ferramentas on-line que mencionamos no apartado anterior: **Blogger**

Esta ferramenta vaimos pedir unha conta de Google para poder crear o Blog. Para creala imos a Google: www.google.es

Prememos sobre “**gmail**” na barra superior e visualízase a seguinte páxina:

Creamos a conta premendo en “**Crear una cuenta**”.

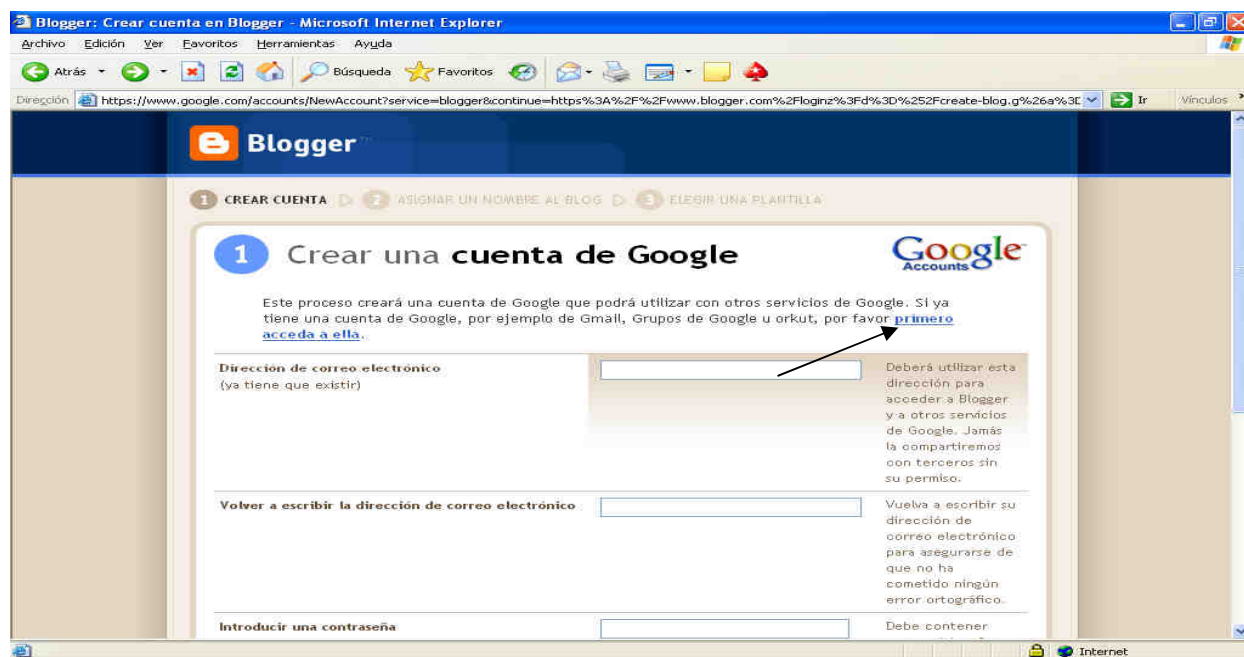
Despois de pedirnos unha serie de datos, xa teremos a nosa conta google e poderemos comezar a crear o noso Blog

Dende o navegador imos a : www.blogger.com e visualizase a seguinte páxina:

Na parte superior dereita prememos sobre “**CREAR UN BLOG**”.

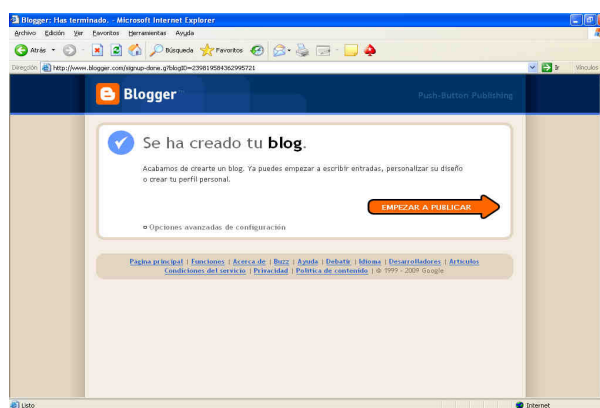
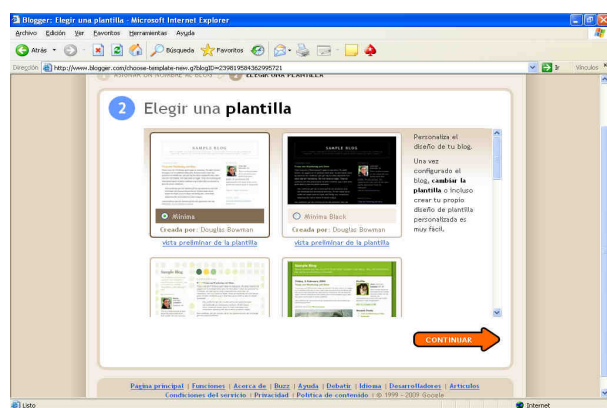
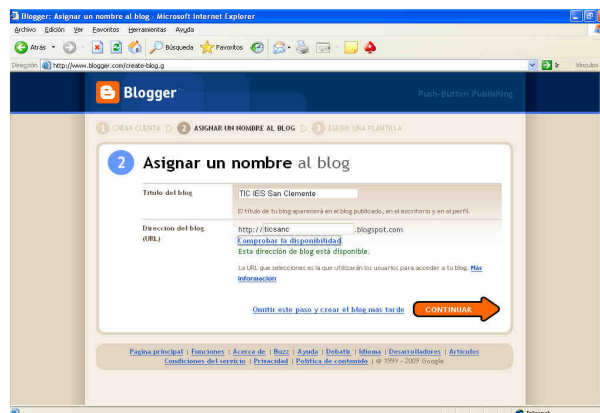
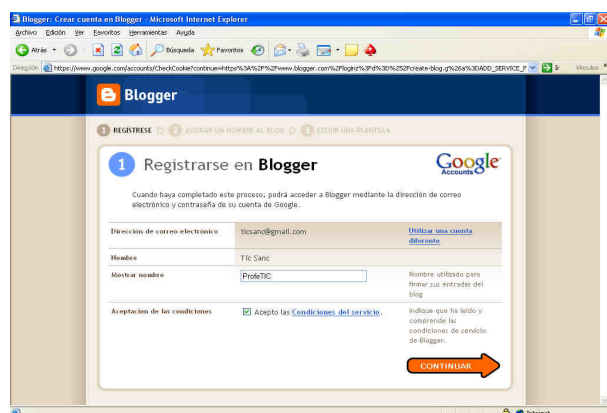
Na seguinte páxina aconséllasenos primeiro acceder á conta: “**primero accede a ella**”

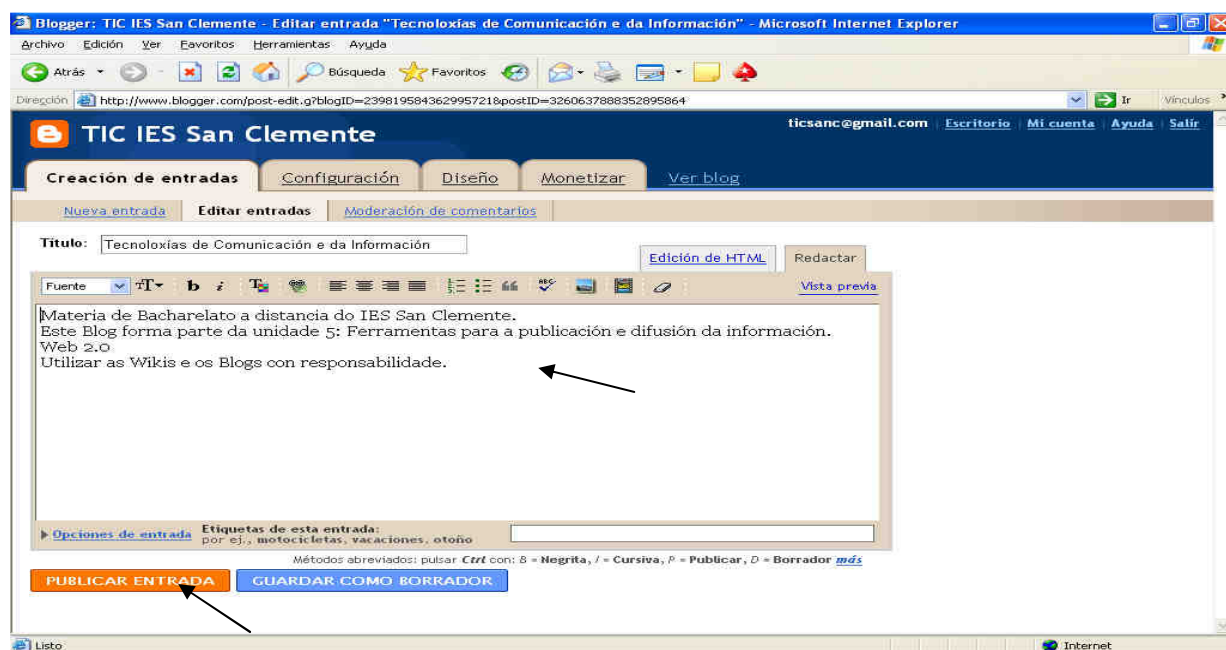
Na seguinte páxina, introducimos a conta e a contrasinal e prememos “**Acceder**”:

Imos seguindo os pasos que se nos indican:

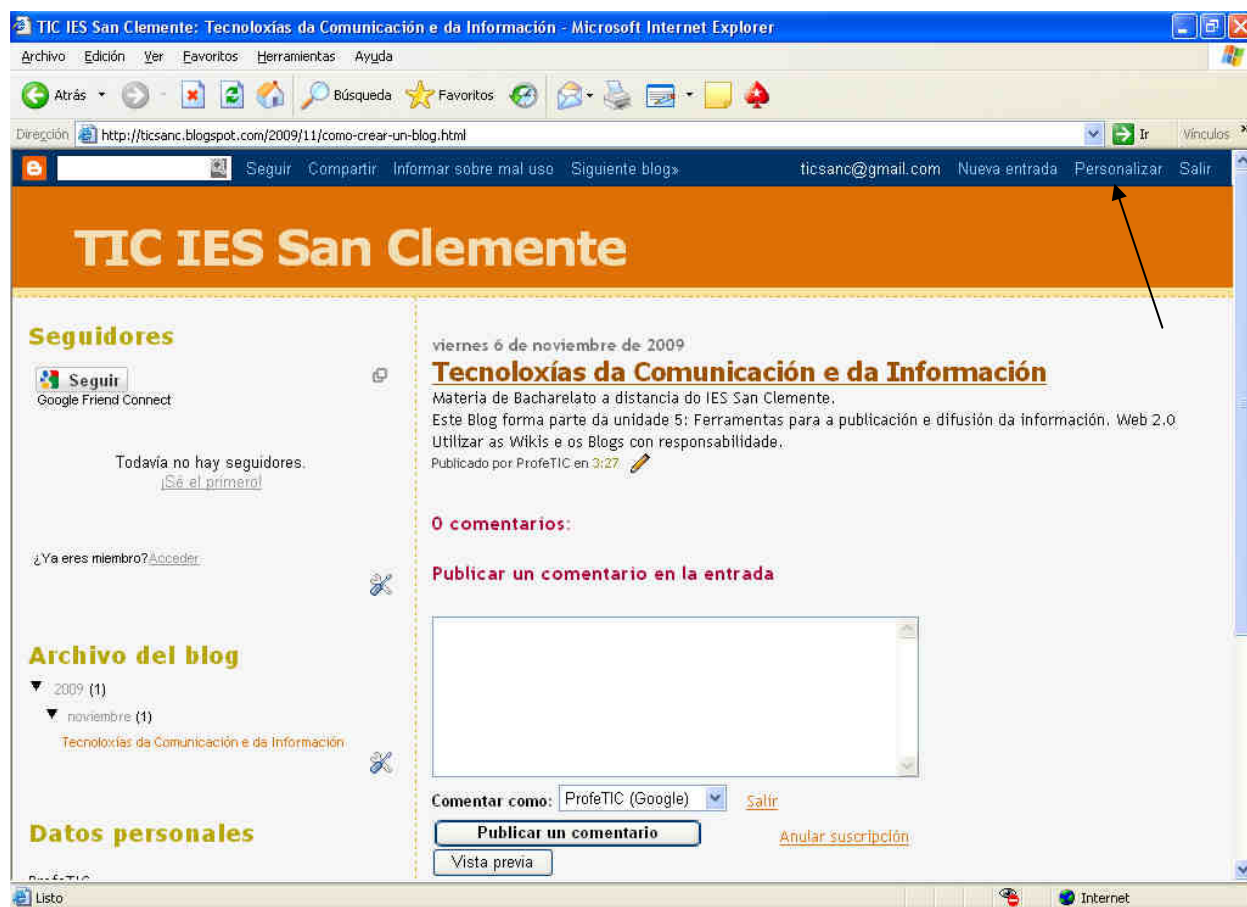
E xa temos o noso Blog. A primeira páxina que mostra é a de configuración do noso Blog:

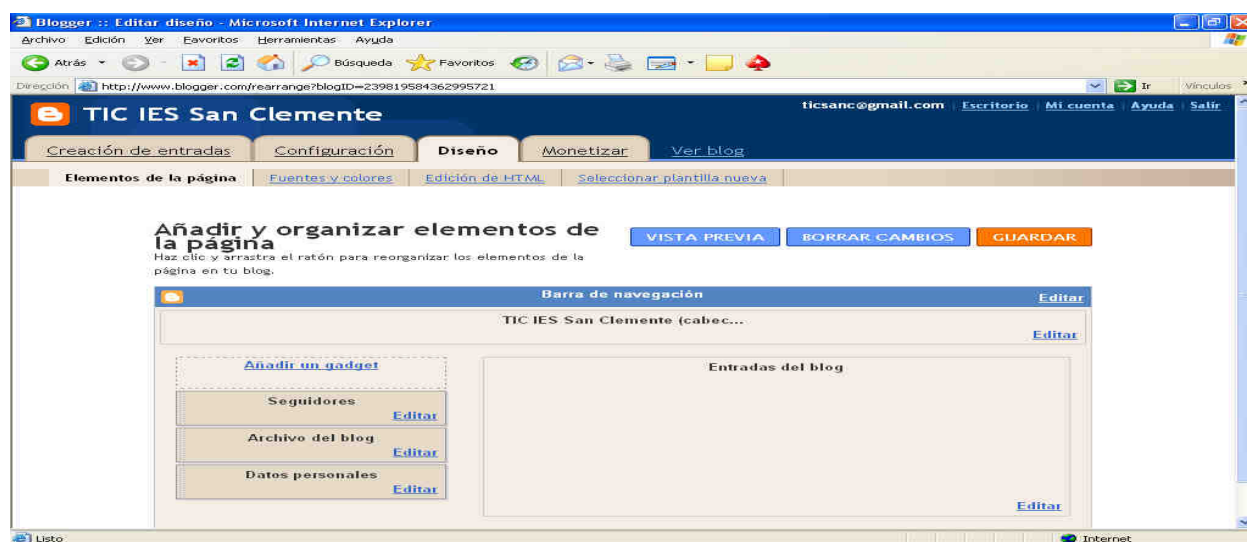
Nun principio, podemos introducir unha primeira entrada e picar en “PUBLICAR ENTRADA”

E visualízase a pantalla de como se verá o noso Blog:

Para finalizar, o seguinte paso a realizar é personalizar o noso Blog. Premeremos en **"Personalizar"** no menú superior e investigaremos probando cousas e lendo as axudas.

Para ver o noso Blog o próximo día, temos que poñer no noso navegador o enderezo do Blog. Neste exemplo sería: **http://ticsanc.blogspot.com**

4. SINDICACIÓN DE CONTIDOS.

4.1 A Sindicación ou Redifusión. RSS, Agregadores, Podcast, Marcadores, ...

Crear un weblog é tarefa fácil, pero manterse ó día das actualizacións de todos os weblogs favoritos require unha dedicación considerable si se fai simplemente navegando. E con tantos weblog na Rede, ¿cómo manterse ó día?

Se a actualización faise por medio da navegación, o usuario ten que conectarse a un conxunto de sitios web en busca de novas noticias, se é que as hai.

Pero é posible ter constancia da actualización dunha gran cantidade de fontes de información sen recorrer á navegación. Esta tarefa é factible grazas á **sindicación**, un proceso mediante o cal un produtor ou un distribuidor de contidos proporcionan información en formato dixital a un subscritor ou a unha rede de subscritores.

Neste sentido, **RSS** é un formato de texto, estándar e público, baseado no modelo de metadatos RDF, que permite distribuír titulares de noticias e contidos a través de Internet de forma automatizada. O acrónimo emprégase para os seguintes estándares:

- Rich Site Summary (RSS 0.91)
- RDF Site Summary (RSS 0.9 and 1.0)
- Really Simple Syndication (RSS 2.0)

O acceso posterior aos contidos obtense mediante os **agregadores** ou lectores de **feeds** que son programas ou sitios que len e presentan fontes RSS.

Cando o obxecto da sindicación non é un documento ou unha noticia, senón un arquivo de son, estamos falando de **Podcasting**, e aquí cabe dende un programa de radio ata un disco completo de música.

Grazas aos agregadores pódense obter resumos de todos os weblogs que se desexe dende o escritorio do sistema operativo, programas de correo electrónico ou por medio de aplicacións web que funcionan como agregadores.

A fonte de noticias de calquera web interesado en syndicar os seus contidos é un arquivo texto aloxado no servidor. Dentro de este arquivo, os editores do sitio web colocan os titulares de unha forma ordenada e estruturada, e unha descrición dos últimos contidos publicados.

Ademais dos titulares, RSS inclúe un conxunto de códigos para que os agregadores poidan detectar de forma automática cando hai contidos actualizados, e avisar ó usuario da dispoñibilidade de esa nova información.

Os programas agregadores conéctanse á web automaticamente, buscan informacións novas e, se as hai, notifican de elo ó usuario presentándoselle unha lista de ligazóns cos titulares e con resumos breves das noticias. Mediante un clic na ligazón oportuna, o usuario pode consultar as noticias nas que está interesado. O usuario aforra tempo e esforzos porque evita ter que consultar páxinas que quizás non incorporaban novidade algunha.

Dos agregadores existentes. podemos escoller entre varias alternativas:

1.- A través de web: Accedendo á web respectiva e rexistrándonos como usuarios. Este sistema ten a vantaxe de poder acceder a este servizo dende calquera ordenador do mundo. Un dos máis populares é **Bloglines**.

2.- Programas específicos para esta tarefa: **FeedReader** e **RssOwl** son dúas boas opcións. Ambos son gratuítos e cunhas prestacións excelentes.

3.- Outras aplicacións que incorporan estas funcións:

- O cliente de correo electrónico Mozilla Thunderbird xa ven con esta función incorporada. Non só recibimos as mensaxes, senón que tamén podemos recibir as últimas noticias dos feed que haxamos configurado.
- O servizo de correo de Google, Gmail, incorpora os clips de noticias personalizables que non son outra cousa que enderezos **feeds**.
- Os navegadores Opera e Mozilla Firefox introducen os “**marcadores dinámicos**”, detectan si a web ofrece contido en formato RSS e o indican para que o usuario decida engadilo a os seus marcadores ou non. A última versión de Internet Explorer 7 chámalles “**Fuentes**” a estes marcadores.

4.2 Como syndicar contidos ou subscribirse

Como vemos, segundo a ferramenta que se utilice, a subscrición a un sitio pode realizarse de forma automática ou haberá que capturar o enderezo do **feed** para logo pegala no sitio correspondente.

O normal é que o sitio web en cuestión faga saber que ofrece información sindicada, para elo utilízase a presenza de símbolos como este onde se enlaza ao arquivo que xera este servizo. Tamén solen aparecer símbolos como estes   , premendo sobre eles engades o feed automaticamente ao servizo en cuestión.

Algunhas ferramentas necesitan que se lles proporcione o enderezo onde se encontra o arquivo alimentador. Pícase co botón secundario (dereito) sobre o símbolo laranxa e copiase o enderezo ao que apuntan. Logo vólvese á aplicación alimentadora e pegase no seu sitio o enderezo capturado.

Sen embargo, cos **navegadores**, poderemos realizar a subscrición dun xeito máis sinxelo, detectan automaticamente a sindicación dun sitio, activándose a icona e bastará premer sobre ela para iniciar o proceso de subscrición como detallaremos a continuación.

4.3 Subscribirse con navegadores

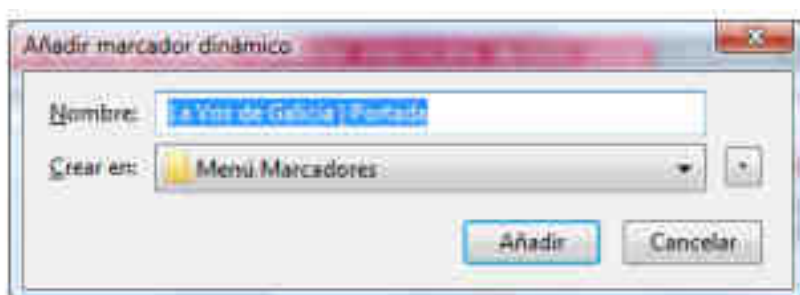
Neste apartado imos ver como subscribirse dende dous dos máis utilizados navegadores: Mozilla Firefox e Internet Explorer.

Subscribirse con Mozilla Firefox

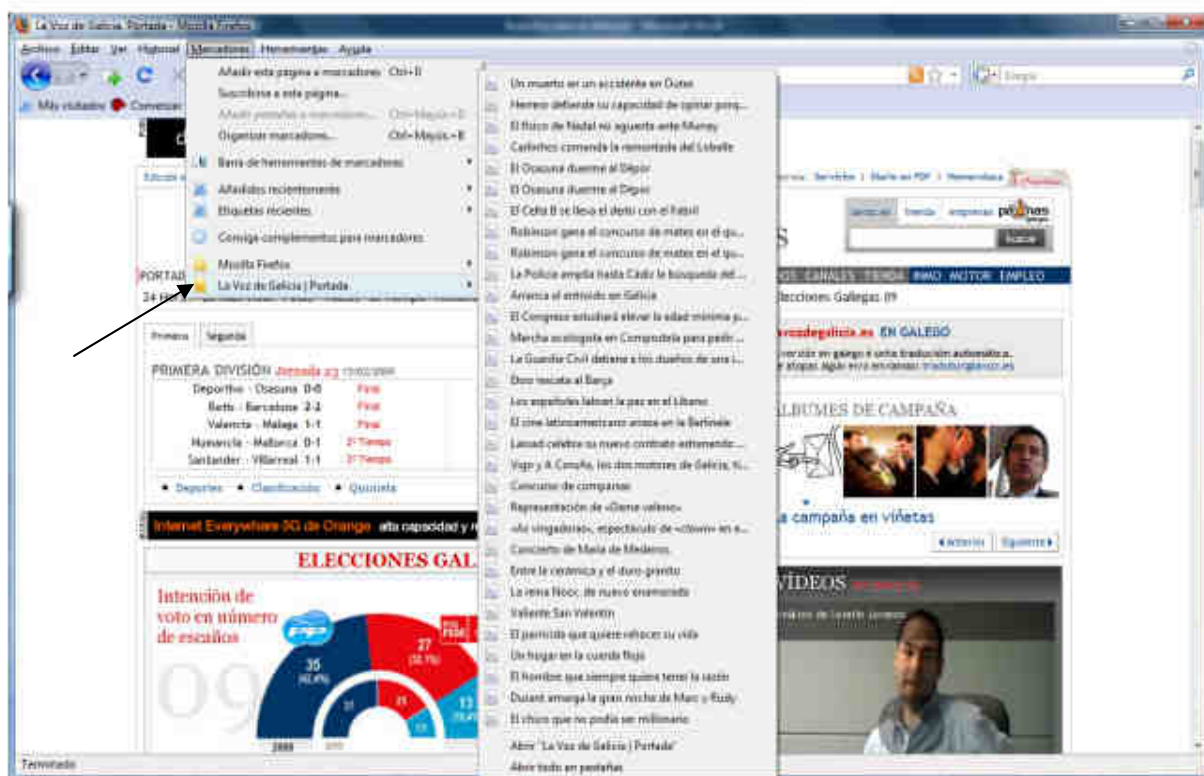
Con Firefox, cando se carga unha páxina con tecnoloxía RSS, no lado dereito da barra de enderezos aparece a icona de **sindicación Web** :

Visualízanos a pantalla de “Añadir marcador dinámico”:

A continuación picamos no botón “Añadir”, e dende este intre, no menú **Marcadores**, teremos á nosa disposición unha lista de noticias actualizadas:

Suscribirse con Internet Explorer

Temos que ter como mínimo a versión 7 de Internet Explorer. O procedemento é moi similar a Firefox.

Na barra onde se colocan as “pestañas”, á dereita, aparecerá a icona de subscrición (se a páxina ofrece este servizo).

De picar por primeira vez co botón esquerdo sobre esa icona, aparece unha páxina indicando o tipo de arquivo que se quere abrir e ofrecendo a subscrición.

A seguinte ventá indicará a carpeta onde se garda est. ligazón (para estar dispoñible dende entón), pulsando sobre “**Favoritos**” e dentro da carpeta “**Fuentes**”.

Para acceder aos artigos de cada subscrición hai que ir ao **Centro de favoritos** (a estrela amarela da esquerda), e pulsar o botón “**Fuentes**”.

No panel da esquerda aparecerá o nome da Subscrición e no panel da dereita os últimos artigos publicados de ese sitio.

Previamente interesa configurar o comportamento de Internet Explorer con este servizo:

- Menú “Herramientas – Opciones de internet – Pestaña contenido – Apartado Fuentes – Botón **Configuración**”.
- No apartado “**Programación predeterminada**”, activar a busca automática e poñela cada 15 minutos. De este intre, garantiámonos que os contidos das “**fuentes**” estean actualizados.

5. REDES SOCIAIS

As Redes Sociais en Internet son o reflexo dunha sociedade internauta con novas formas de comunicación, onde as relacións virtuais complementan e non substitúen ás relacións reais. Máis dun 80% dos mozos españois pertencen a algunha rede de este tipo, sendo as máis utilizadas Tuenti e Facebook.

As redes sociais en Internet agrupan comunidades con intereses comúns e permiten compartir arquivos, crear ligazóns, comunicarse entre os contactos e buscar outros novos, compartir afeccións, facer negocios e multitude de opcións aínda por coñecer.

5.1 As Redes sociais e o Mundo empresarial

No mundo empresarial, estes servizos concíbense propios e exclusivos do lecer e non se entenden como ferramentas profesionais propias da sociedade na que vivimos. Curiosamente, os usuarios adaptáronse máis rapidamente que as empresas a esta nova forma de comunicación no noso país.

Estas redes permiten informar sobre opcións de compra e de servizos, funcionan como de boca en boca e son determinantes para a comunicación e o marketing da nosa empresa. Supoñen un aforro en tempo e diñeiro e ofrecen novas formas de relación cos clientes e traballadores.

A cultura empresarial debe ir incorporando este novo instrumento de traballo ao seu modelo de negocio. Da adaptación das empresas ás novas tecnoloxías depende o seu futuro, porque poida que hoxe aínda non, pero a nova xeración de empresarios e usuarios será totalmente dixital.

Polas características e o tamaño da Rede, a competitividade é moi feroz en Internet e tamén nestas redes sociais. Por tanto, requiren unha diferenciación que vén na maioría dos casos de parte dos propios usuarios. Aínda que todos os servizos das redes sociais teñen características comúns, a especialidade por campos temáticos, ferramentas que ofrecen e, sobre todo, o enfoque local é o que lles dá a popularidade.

Entre as redes sociais de Internet máis populares do noso país, as que teñen un carácter mais profesional son LinkedIn e Xing.

É sorprendente a rapidez coa que, en poucos anos, estendéronse estes servizos e continúan en plena expansión. A evolución que seguen depende dos usuarios, pero está claro, en calquera caso, que é o momento para que as empresas empecen a incorporar estes útiles de traballo co fin de desenvolver importantes vantaxes no presente e no futuro.

5.2 Características principais

En xeral, os servizos de redes sociais permiten aos usuarios crear un perfil para eles mesmos, e pódense dividir en dúas grandes categorías: a creación de redes sociais internas (ISN) e a creación de redes sociais externas (ESN) como, por exemplo, MySpace, Bebo e Facebook. Ambos tipos poden aumentar o sentimento de comunidade entre as persoas.

O **ISN** é unha comunidade pechada e privada que se compón dun grupo de persoas dentro dunha empresa, asociación, sociedade, un centro educativo ou outro tipo de organizacións. O **ESN** é unha rede aberta, a disposición de todos os usuarios da web para comunicarse e están deseñados para atraer aos anunciantes. Os usuarios poden engadir unha imaxe de si mesmos e con frecuencia poden ser "amigos" con outros usuarios. Na maioría dos servizos de redes sociais, todos os usuarios deben confirmar que son amigos antes de que estean vinculados. Por exemplo, si María pon a Xosé como un amigo, entón Xosé tería que aprobar a solicitude de amizade de María antes de que se consideren como amigos.

Alguns sitios de redes sociais teñen uns "favoritos" que non necesitan a aprobación dos demais usuarios. As redes sociais polo xeral teñen controis de privacidade que permite ao usuario elixir quen pode ver o seu perfil ou entrar en contacto con eles, entre outras funcións.

Algunhas redes sociais teñen funcións adicionais, como a capacidade de crear grupos que comparten intereses comúns ou afiliacións, subir vídeos, e celebrar debates nos foros. Geosocial networking dá a opción de cartografía dos servizos de Internet para organizar a participación dos usuarios ao redor das características xeográficas e os seus atributos.

5.3 Un pouco de Historia

Desde o seu ingreso, os sitios de redes sociais (SRS) tales como MySpace, Facebook, Cyworld, Twitter, Meeterh e Bebo atraeron a millóns de usuarios, moitos dos cales integraron estes sitios nas súas prácticas diarias.

O primeiro sitio de redes sociais reconocibles posto en marcha en **1997** - SixDegrees.com permitía aos usuarios crear perfís, lista de amigos e amigos dos seus amigos.

De **1997** a **2001**, AsianAvenue, Blackplanet e MiGente permitían aos usuarios crear relacións persoais e profesionais, creando perfís que permitían identificar amigos nas súas redes sen pedir a aprobación desas conexións.

Dende entón, creáronse diversas redes, unhas permanecen e outras desapareceron, e segundo a zona xeográfica, o líder pode ir cambiando, pero a data de hoxe (**2009**) dúas dos principais competidores a nivel mundial son MySpace e Facebook.

MySpace instalouse en 2003 e diferenciouse doutros sitios porque permite aos usuarios personalizar as súas páxinas. Os adolescentes foron os primeiros en adoptalo e MySpace floreceu a través da atracción deste grupo demográfico. MySpace mesmo modificou a súa política de usuario para permitir aos menores de idade crear os seus propios perfís por mor da demanda no segmento de mercado. Conforme o sitio creceu, tres poboacións empezáronse a formar: os músicos / artistas, rapaces novos, e adultos na súa etapa posterior á universidade.

Facebook foi creado orixinalmente para apoiar ás redes universitarias, en 2004 os usuarios do sitio estaban obrigados a proporcionar os enderezos de correo electrónico asociada coas institucións educativas. Este requisito levouno a ser un modelo de acceso relativamente pechado e polo que os usuarios tiñan a percepción da web como un sitio íntimo e privado dunha comunidade demográfica pechada. Facebook posteriormente ampliouse para incluír aos estudantes de secundaria, profesionais, e finalmente todos os usuarios potenciais de Internet. A diferenza doutros SRS, en Facebook os usuarios só poden facer públicos os seus perfís a

outros usuarios do sitio. Outra característica que distingue a Facebook é a capacidade para desenvolvedores externos de crear aplicacións o que permite aos usuarios personalizar os seus perfís e realizar outras tarefas.

5.4 Rexistrarse e crear un grupo nunha Rede Social

5.4.1 Protexe a túa identidade

No apartado 5.4.2. veremos un exemplo de como rexistrarse en Facebook e crear un grupo para o alumnado das TIC do IES San Clemente. Pero antes tendes que ter claro unhas normas básicas sobre a información que os poden pedir nunha rede social *.

1.- **Non indiques datos persoais como o teu enderezo, traballo ou teléfono.** Esta información pode facilitar a túa procura a persoas alleas á túa contorna e das que podes non coñecer as súas intencións.

2.- **Utiliza unha contrasinal complexa e difícil de adiviñar para a túa conta de usuario.** Se outra persoa chega a descubrila poderá acceder completamente a toda a información que teñas almacenada e se o desexa, suplantar a túa identidade na Rede. Segundo os estudos sobre riscos nos mundos virtuais, o roubo de identidade é o problema que máis se leva a cabo.

3.- Se decides incluír información sobre os teus gustos, afeccións ou preferencias ten en conta que **podes sufrir un bombardeo de publicidade non desexada** relacionada cos datos fornecidos.

4.- Algunhas redes ofrecen a posibilidade de utilizar a túa conta de correo electrónico para localizar aos teus amigos baseándose na túa lista de contactos. Ten en conta que, se aceptas esta opción, debes fornecer a contrasinal de acceso á túa conta de correo, polo que **existe o risco de que poidan acceder tamén ás túas mensaxes.**

5.- **Non inclúas datos bancarios ou das túas tarxetas de crédito.** Se desexas realizar unha compra ou efectuar un pago por Internet verifica e utiliza os medios de pago seguros habituais. (conexión https:, Verified by visa, tarxeta prepago,....)

6.- **Non deas nunca información sobre a túa situación laboral, familiar ou futuros plans e viaxes.** Con esta información alguén pode saber que ti ou a túa familia estaredes ausentes do domicilio e facilitar así un posible roubo.

7.- Cando subas fotos ou vídeos ten en conta que **algunhas redes sociais obrigan a aceptar a cesión da xestión dese material, polo que a túa privacidade pode verse gravemente afectada.**

8.- **Non publiques fotos comprometedoras túas ou dos teus amigos ou coñecidos** e se o fas, non esquezas restrinxir quen serán as persoas que terán acceso ás mesmas.

9.- **Non confíes sempre en todo o que atopas na rede,** e en especial nas opinións que poidas ver sobre temas “comprometidos”, xa que non tes garantía da súa veracidade e pode tratarse dun cebo para captar o teu interese e tratar de gañar a túa confianza.

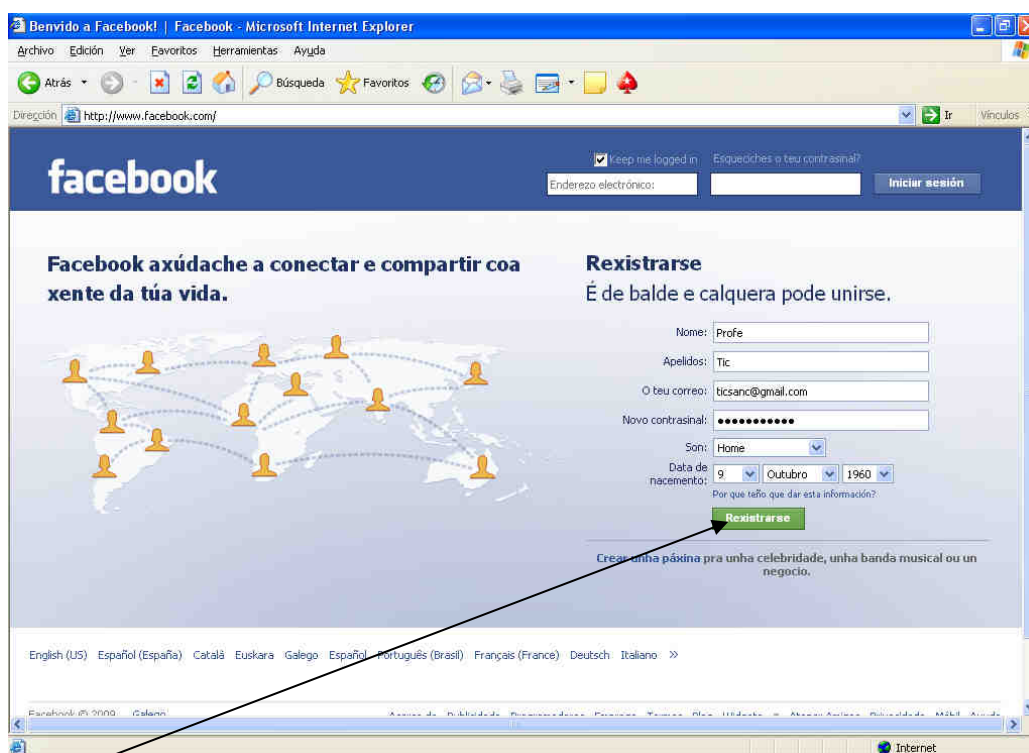
10.- Antes de engadir un novo contacto á túa lista de amigos trata de informarche ben sobre el e valora se debes incluílo ou non preguntando ao teu grupo de amigos máis próximo e da túa confianza.

* Publicado por Rocío Cabanillas no blog “Recursos TIC en educación”

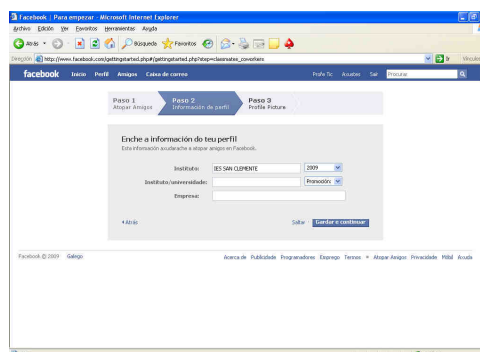
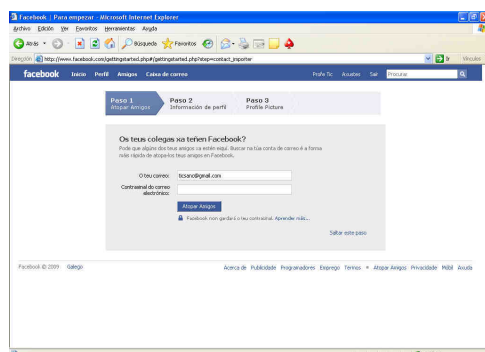
5.4.2 Como rexistrarse e crear un grupo

A continuación, veremos un exemplo de como rexistrarse en Facebook e crear un grupo para o alumnado das TIC do IES San Clemente:

Co navegador visitamos a páxina <http://www.facebook.com>

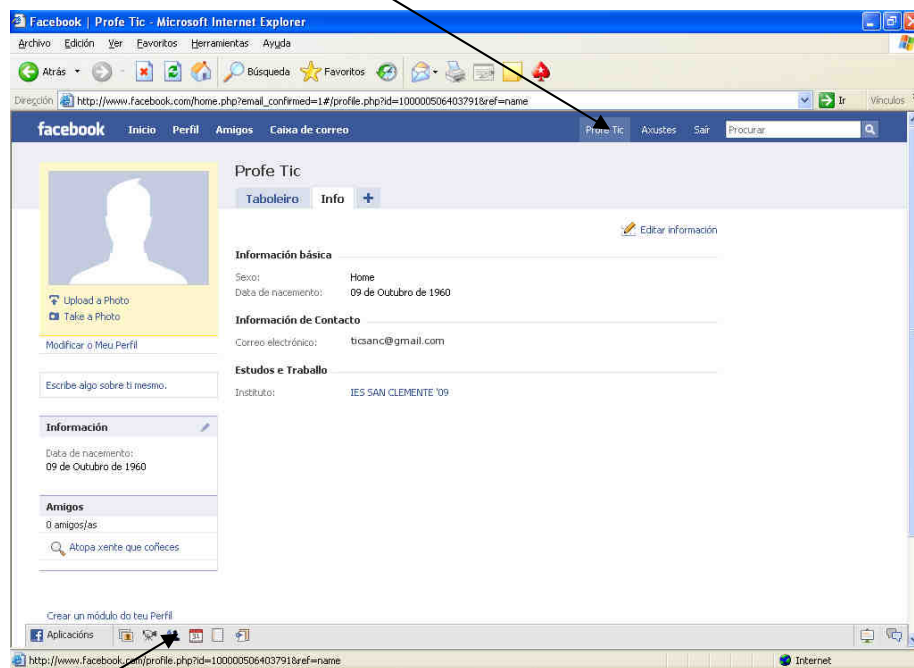

En canto premamos “Rexistrarse” iranos pedindo datos en varios pasos. Non é obrigatorio introducir todos os datos que nos piden. Podemos premar “Saltar este paso” cando vexamos que non nos interesa aportar algún dato persoal.

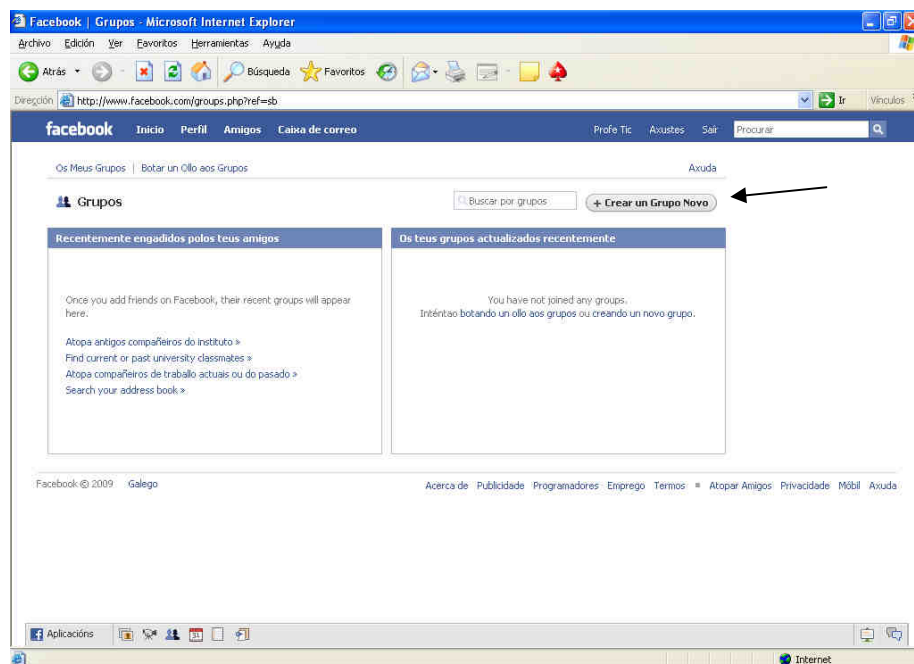

Despois pediranos que verifiquemos a nosa conta de correo electrónico respondendo ao correo que nos envía facebook. E xa estaremos rexistrados.

Premendo sobre o noso nome podemos personalizar o noso perfil:

Investiga as opcións do menú superior azul e as do menú rápido na parte inferior. Por exemplo, se desexamos crear un grupo novo prememos na súa icona e visualízase a páxina seguinte:

Se prememos “Crear un Grupo Novo” pasaremos á pantalla de creación de grupos:

Despois dunha serie de pasos nos que teremos que introducir uns datos de configuración, xa teremos o grupo creado ao que se poden unir todo o alumnado TIC do IES San Clemente.

A próxima vez que entremos en facebook, soamente teremos que iniciar sesión na parte superior dereita da pantalla.

Esta é unha ferramenta interesante e moi útil se a sabes manexar con intelixencia e responsabilidade. E importante que leas de novo o apartado **5.4.1 Protexe a túa identidade**

6. APLICACIÓNS EN LIÑA

6.1 Concepto. Aplicacións máis utilizadas

As novas tecnoloxías en Internet permítennos que moitas aplicacións que antes só podían ser de escritorio (é dicir que tiñan que instalarse nunha computadora) agora podamos disfrutalas en liña, sen necesidade de instalar nada, e ás cales podemos ter acceso dende calquera lugar cunha conexión a internet. A continuación expoñemos unha recompilación das Aplicacións Web Gratuítas máis utilizadas para esquecermos de instalar cousas na nosa computadora.

Imos dividilas por categorías:

<ul style="list-style-type: none"> -Mapas Mentais Bubbl.us. Comapping. Kayuda. Mind42. Mindomo. Mindmeister -Xestión de Favoritos Del.icio.us. StartAid. Mister Wong -Calendarios 30Boxes. CalendarHub. Google Calendar. Remember the Milk. Planzo. Spongecell. Yahoo! Calendar. -Administración contactos. Campfire. ConceptShare. Coventi Pages. GMail GTalk. Highrise. iContact. Meebo. Novlet. Twitter. Pownce. ProjectStat.us. Thinkature. Writeboard. -Diagramación Flowchart.com. Gliffy. Swivel. 	<ul style="list-style-type: none"> -Entretemento, Audio, Vídeo e Outros Finetune. Jamglue. LessonBites. Live365. MusicMesh. Pandora. SplashCast. Splice. VideoJug. YourSpins. YouTube. Tun3r. - Editores de Imaxes e Video ColorBlender. Cuts. Eyespot. Flickr. Fotki. Graphita. Jumpcut. Movie Masher. Photobucket. Picnik. Picture2Life. XMG Image. -Facturación e Administración de Finanzas Blinksale. BudgetPulse. Dimewise. FreshBooks. Wesabe. BillQ. 	<ul style="list-style-type: none"> -Portais e Páxinas de Inicio iGoogle. Netvibes. Pageflakes. Symbaloo -Lectores RSS Bloglines. Google Reader. NewsGatorOnlineEdition. -Almacenamento de Arquivos eSnips. YouSendIt. zUpload. Xdrive. Box. Uploading. idrive. MediaMax. Free Drive. OrbitFiles -Escritorios Web (webOS) Destoptwo. Goowy. ajaxWindows. StartForce. Computadora.de. EyeOs -Mashups Dabble DB. Teglo. Wufoo. Yahoo Pipes. Zoho Creator.
---	---	---

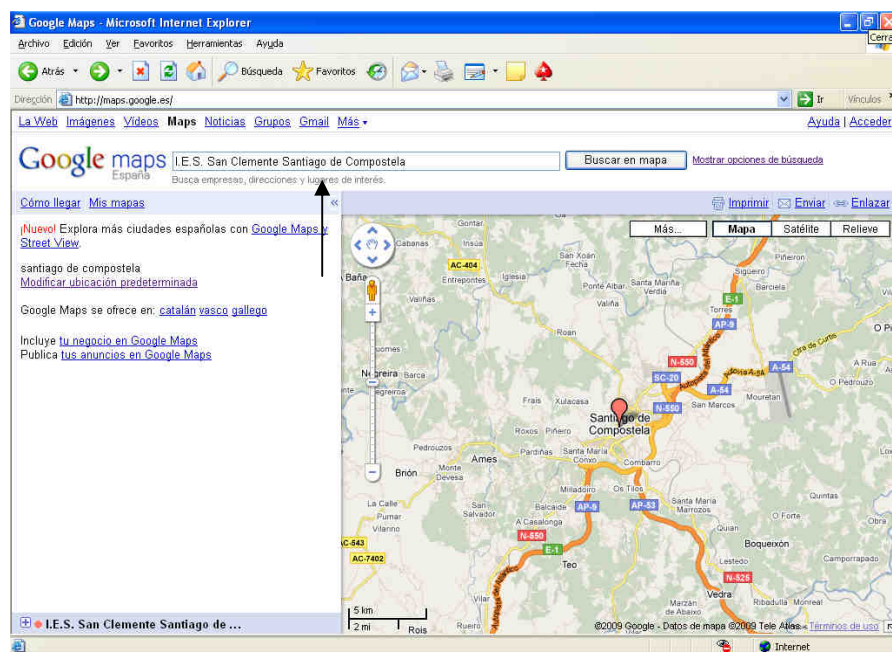

<p>-Administración de Proxectos</p> <p>Backpack. Basecamp. Neptune. Stikkit. Todoist. WhoDoes.</p> <p>-Mapas</p> <p>Google Maps. Platial. Yahoo! Maps</p>	<p>-Editores de Texto, Procesadores Documentos.</p> <p>Google Docs. GreenDOC. Scribd. ZohoWriter/ZohoSheet ThinkFree Prezentit</p> <p>-Administrador Contraseñas</p> <p>Clipperz. PassPack</p>	<p>-Clientes de Correo</p> <p>GMail. Hotmail. Fuzzmail. Yahoo! Mail.</p> <p>-Follas de Cálculo. e Calculadoras</p> <p>Calcoolate. Calcr. EditGrid. InstaCalc.</p>
---	--	---

A maioría das aplicacións son de moi fácil manexo. Para coñecelas, se non sabes o enderezo da páxina da aplicación, introduce o seu nome nun buscador para encontrala. Algunhas pediránche a conta de correo (que xa temos creada en apartados anteriores). Imos ver como entrar en algunhas das máis coñecidas:

6.2 Google Maps. Xeolocalización

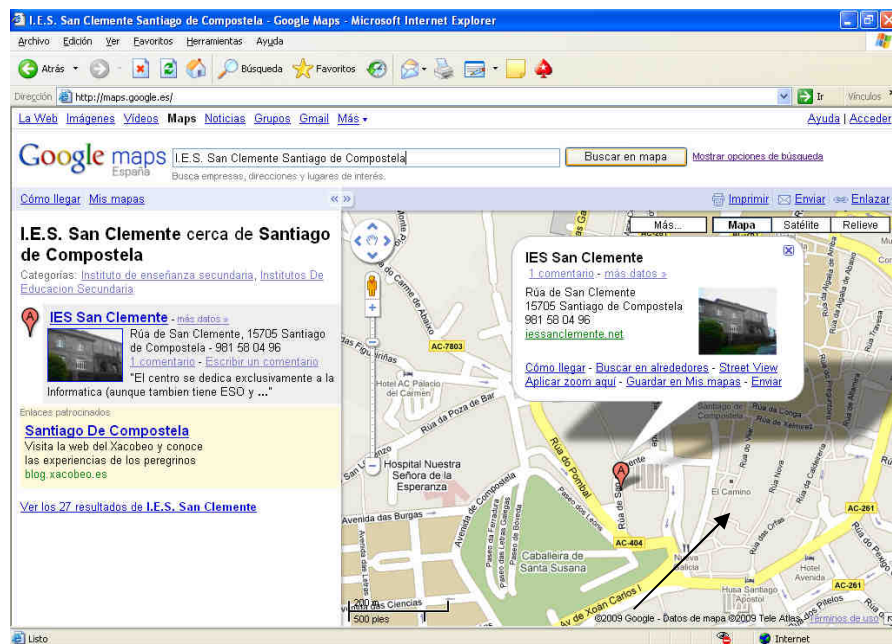
Pon no navegador o seu enderezo: <http://maps.google.es>

Nesta aplicación non nos pide a conta para entrar, polo que xa podemos empezar a manexala seleccionando algunha das opcións que nos ofrece. Por exemplo, imos ver onde se encontra o noso centro no mapa. Fíxate na frecha do gráfico anterior.

Introducimos o nome e cidade do centro e prememos “Buscar en mapa”:

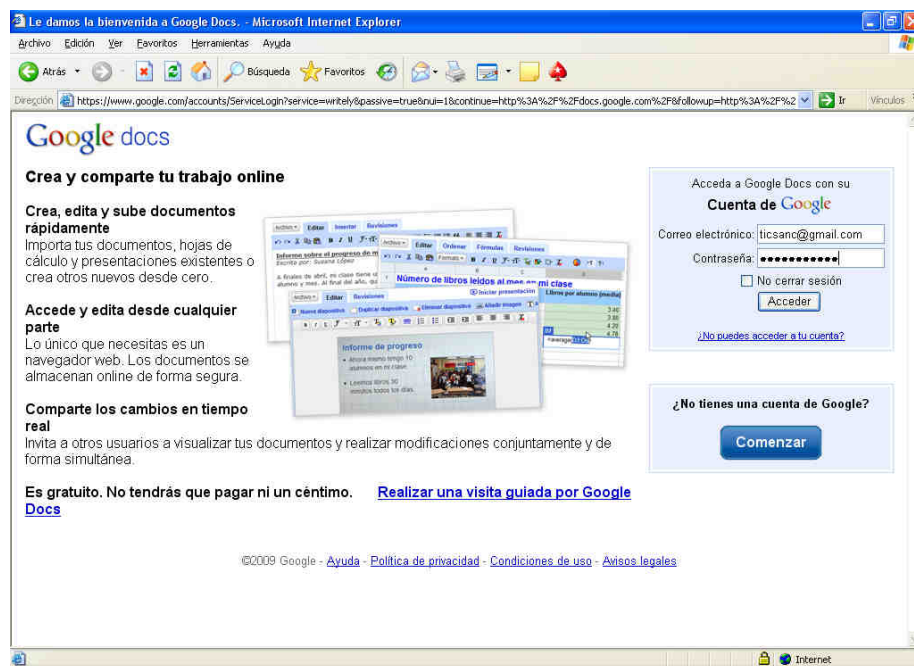

É unha ferramenta moi útil. Tes unha gran variedade de posibilidades, investiga nas distintas opcións que che ofrece, por exemplo, se che tes que ir de viaxe, preme en “Cómo llegar” e che informará das mellores rutas para chegar ao destino que lle indiques, nun mapa que podes ver e imprimir con rúas, con vista dende satélite, con “relieve”, etc.

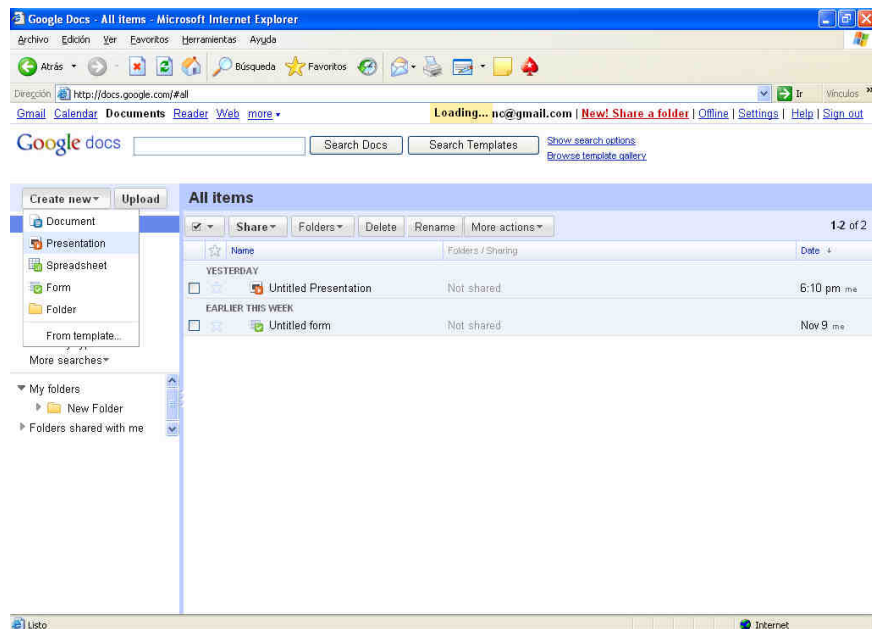
6.3 Google Docs. Documentos, follas de cálculo, presentacións, ...

Pon no navegador o seu enderezo: <http://docs.google.com>

Neste caso pídeche a conta para entrar. Introduce a túa conta de correo e preme acceder.

Terás en liña (sen instalar nada no teu ordenador e podendo entrar dende calquera lugar con internet) unha aplicación con tratamento de textos, folla de cálculo, presentacións, etc..

Investigando polos menús e mirando a axuda veremos o fácil que é o seu manexo. Pero o que si debemos saber para manexar a maioría deste tipo de aplicacións, é o que son e como funcionan as follas de cálculo, tratamento de textos, presentacións, bases de datos, etc. Ferramentas que teredes que manexar na vosa vida diaria tanto nos estudos como no traballo, e que aprenderemos a utilizar nas próximas quincenas de forma detallada.

A principal condición para poder aproveitar todo o potencial das aplicacións en liña é ter unha boa conexión a internet. Por iso, non utilizaremos unha aplicación en liña para as explicacións das próximas quincenas, xa que teremos que realizar unha gran cantidade de exercicios nun tempo limitado e, por agora, non todos os alumnos do bacharelato a distancia (máis de 2000) teñen unha conexión a internet coa suficiente velocidade para seguir o ritmo.

Imos a utilizar unha ferramenta que tamén é gratuíta, o OpenOffice, que podedes descargar dende a súa páxina e é de moi fácil instalación.

Busca OpenOffice dende o teu buscador e terás varias opcións para descargalo.